

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 107/07-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 27. júna 2007 predbežne prerokoval sťažnosť M. M., K., a Ľ., B., zastúpených advokátkou JUDr. J. Z., P., za účasti Ľ. S., starostu obce K., podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky pre nezákonnosť volieb do orgánu miestnej samosprávy v obci K. konaných 2. decembra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. M. a Ľ. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. decembra 2006 doručená sťažnosť M. M. a Ľ. (ďalej len „sťažovatelia“). Z jej obsahu vyplýva, že ide o sťažnosť podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa § 59 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou sťažovatelia namietajú porušenie čl. 30 ústavy a ustanovení § 29 a § 31 ods. 1 a 6 zákona

Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „volebný zákon“) vo voľbách starostu v obci K. konaných 2. decembra 2006. Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd vyhlásil voľby starostu obce K., okres Č., konané 2. decembra 2006, za neplatné.

V sťažnosti (doplnenej na základe výzvy ústavného súdu ďalším podaním doručeným ústavnému súdu 5. februára 2007) sťažovatelia namietajú tieto porušenia volebného zákona, ku ktorým malo dôjsť v priebehu volieb starostu v obci K. konaných 2. decembra 2006:

„- volič zapísaný v zozname voličov a zaznamenaný v tomto zozname ako volič, ktorý sa volieb zúčastnil sa v skutočnosti na voľbách nezúčastnil,

- počas hlasovania bola v priestore na úpravu hlasovacích lístkov tolerovaná prítomnosť viacerých osôb súčasne, niekedy až 15-ich až 20-tich osôb,

- členovia okrskovej volebnej komisie vyslaní k voličom s prenosnou volebnou schránkou umožňovali hlasovanie aj osobám, ktoré o to nepožiadali okrskovú volebnú komisiu, ale len ich samotných, resp. svojvoľne vyhládali osoby, ktorým umožnili hlasovať do prenosnej volebnej schránky, pričom evidovanie žiadostí ako aj samotné hlasovanie do prenosných schránok nebolo dostatočne prehľadné, pričom v tejto súvislosti poukazujeme na prehlásenie D. M., ktorý uvádza, že namiesto očakávaných cca. 8 hlasovacích lístkov (podľa počtu osôb, za ktorými členovia komisie šli s prenosnou volebnou schránkou), bolo týchto oveľa viac, ale presný počet uviesť nevie, keďže po vyprázdnení urny, odovzdané hlasovanie lístky nikto neprepočítaval,

- neboli v potrebnom množstve pripravené obálky opatrené potrebnou pečiatkou, a to isté sa vzťahovalo aj na hlasovanie lístky, ktoré boli opatrované pečiatkou obce až dodatočne.“

Sťažovatelia sa na základe uvedených skutočností domnievajú, že „... voľby starostu konané dňa 02. 12. 2006 v obci K. v okrese Č. prebiehali nezákonne...“ vzhľadom na „... porušenie článku 30 Ústavy SR a ustanovení § 29, § 31 ods. 1, 6 zákona č. 346/1990 Zb.“ a z toho dôvodu namietajú „... aj zákonnosť voľby, resp. výsledok voľby starostu“.

II.

Podľa čl. 129 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje aj o ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánu územnej samosprávy vrátane volieb starostu obce.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pričom skúmal, či spĺňa zákonom predpísané (všeobecné a osobitné) náležitosti podľa § 20 ods. 1 a 2, § 59 a § 60 zákona o ústavnom súde a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vrátane dôvodu spočívajúceho v prípadnej zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti.

Ústavný súd uplatňuje svoju právomoc vyhlásiť voľby za neplatné alebo zrušiť výsledok volieb podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde iba vtedy, ak ku porušeniu volebného zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, pričom na uplatnenie tohto oprávnenia sa vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie ustanovení zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb (napr. PL. ÚS 17/94 a PL. ÚS 18/99). Porušenie volebného zákona musí dosahovať takú intenzitu, ktorá je spôsobilá založiť následok spočívajúci v nezákonnosti výsledku volieb (PL. ÚS 14/99). Porušenie ústavnosti a zákonnosti vo fáze samotných volieb môže mať za následok tak vyhlásenie volieb za neplatné, ako aj zrušenie výsledku volieb. Ak boli zistené také závažné ústavné, resp. zákonné nedostatky, ktoré nemožno kvantifikovať z hľadiska správnosti výsledku, prichádza do úvahy záver o neplatnosti volieb. Základným a podstatným predpokladom pre zrušenie výsledku volieb, prípadne pre vyhlásenie volieb za neplatné je však vždy preukázanie takých porušení volebného zákona, ktoré odôvodňujú záver o inom legitímnom výsledku volieb (PL. ÚS 50/99).

Súčasťou zákonných náležitostí sťažnosti sú aj dôvody, pre ktoré sa voľby napádajú, s označením dôkazov [§ 60 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde]. Vzhľadom na význam

volieb v demokratickej spoločnosti a z neho vyplývajúcu prezumpciu ich ústavnosti a zákonnosti je na sťažovateľoch, aby v záujme prijatia ich sťažnosti ústavným súdom na ďalšie konanie (pri predbežnom prerokovaní) označili také dôkazy, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že tvrdenia sťažovateľov o neústavnosti alebo nezákonnosti volieb sú reálne možné, prípadne pravdepodobné a zároveň sú spôsobilé preukázať porušenie volebného zákona odôvodňujúce záver o inom legitímnom výsledku volieb.

Po predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel ústavný súd k záveru, že sťažovatelia neoznačili ani ústavnému súdu nepredložili dôkazy spôsobilé preukázať skutočnosti, ktoré by mohli mať priamy vplyv na zverejnený výsledok označených volieb.

Sťažovateľmi predložené písomné vyhlásenie D. M., člena jednej z okrskových komisií delegovaného za L., o tolerovaní súčasnej prítomnosti viacerých osôb („... *niekedy 15-ich až 20-tich osôb...*“) počas hlasovania v priestoroch na úpravu hlasovacích lístkov a o podstatne vyššom (bližšie nešpecifikovanom) počte hlasovacích lístkov vhodných do prenosnej volebnej schránky (v porovnaní s počtom žiadostí voličov - obyvateľov obce o možnosť voliť týmto spôsobom) nie je dostatočne konkrétne (uvedením údajov o presnejšom počte a totožnosti osôb, ktoré mali byť počas hlasovania súčasne prítomné v priestoroch na úpravu hlasovacích lístkov, uvedením údajov o počte hlasovacích lístkov vhodných do prenosnej volebnej schránky a o počte žiadostí o takúto možnosť voľby v zmysle § 31 ods. 6 volebného zákona). Sťažovatelia neuviedli ani identifikačné údaje svedkov, ktorí by mohli dosvedčiť tieto tvrdenia, rovnako neobsahuje identifikačné údaje ani písomné vyhlásenie Š. L. (taktiež predložené sťažovateľmi ako navrhovaný dôkaz), že sa volieb ako oprávnený volič nezúčastnila, aj keď je v zozname voličov vyznačená jej účasť.

Sťažovatelia ani v súvislosti s ďalšími námietkami neponúkli ústavnému súdu konkrétne tvrdenia o nezákonnom a protiústavnom priebehu volieb starostu obce, ktoré by mali mať priamy vplyv na zverejnený výsledok týchto volieb, a ani dostatočné dôkazy podporujúce takéto tvrdenia (zvolený starosta získal 756 platných hlasov a sťažovateľka,

ktorá sa umiestnila v hlasovaní druhá, získala 587 platných hlasov, keď rozdiel predstavoval 169 hlasov v prospech zvoleného starostu). Aj v prípade pravdivosti ich tvrdenia, že „Pred hlasovaním neboli v potrebnom množstve pripravené obálky s hlasovacími lístkami...“, by išlo podľa názoru ústavného súdu o administratívne pochybenie, a nie o nezákonný a protiústavný priebeh volieb, a toto pochybenie by nemalo priamy a podstatný vplyv na zverejnený výsledok volieb.

Podľa zápisnice miestnej volebnej komisie o výsledku volieb v obci K. konaných 2. decembra 2006 na funkciu starostu bol v obci zriadený jeden volebný obvod, tri volebné okrsky, 2 044 osôb bolo zapísaných v zoznamoch voličov, 1 376 voličom boli vydané hlasovacie lístky a obálky a vo voľbách starostu obce bolo odovzdaných 1 343 platných hlasovacích lístkov.

Majúc na zreteli uvedené skutočnosti považoval ústavný súd následne za zásadný obsah dokumentov volebných orgánov zriadených pre voľby do orgánov samosprávy v obci K. konaných 2. decembra 2006. Miestna volebná komisia mala päť členov delegovaných za politické subjekty, ktoré sa zúčastnili vo voľbách do orgánov samosprávy obce. Zápisnica miestnej volebnej komisie bola vyhotovená a podpísaná 3. decembra 2006 o 01.30 h všetkými členmi komisie a zapisovateľom. Nikto neodmietol zápisnicu podpísať a v časti *„Prehľad uznesení, ktoré komisia prijala...“* nie je uvedené žiadne uznesenie, ktoré by riešilo prípadné námietky voličov a členov volebných komisií k nezákonnému priebehu volieb. Z uvedeného vyplýva, že miestna volebná komisia nevyužila ani právomoc pri sčítaní hlasov podľa § 41 ods. 1 druhej vety volebného zákona (ak vzniknú pochybnosti, má právo vyžiadať od okrskových volebných komisií hlasovacie lístky a ostatné volebné spisy, prípadne vysvetlivky a iné informácie). Zápisnicu miestnej volebnej komisie takisto bez výhrad podpísal aj pozorovateľ.

Obdobne aj zápisnice okrskových volebných komisií boli podpísané všetkými členmi a zapisovateľmi, nikto neodmietol zápisnicu podpísať, pričom v časti *„Prehľad uznesení, ktoré komisia prijala a ich stručné odôvodnenie...“*, sa neuvádzajú žiadne skutočnosti. Takisto aj svedok D. M. podpísal zápisnicu okrskovej volebnej komisie č. 1 bez výhrad.

Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľov pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú konštatujúc, že nie je daný reálny predpoklad jej možného úspechu po prípadnom prijatí na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. júna 2007